

Kraft af den Tro, hvorfra de ere opfyldte? Jeg skal henvisse f. Ex. til Preussen, hvor man jo nu begynder at afskedige de Præster, som have en anden religiøs Opfattelse end den, der gjælder indenfor Kirken. Hvorledes kunne ikke der de onde Magter sige til saadanne Præster, som til Trods for, at de have den afvigende Opfattelse, dog blive i Kirken og forkynde dennes Lære? I tale ikke, fordi I tro, men I tale i Kraft af det faste Embede, hvori I sidde. Jeg tror derfor, at en Udvidelse af denne Lov i den oftere antydede Retning vil hjælpe til at faa saadanne Forkyndere ud i Landet, der ere i Overensstemmelse med Hjerets Overbevisning, og jeg mener, at dette vil have nok saa meget at betyde som de ydre Gaver, hvorom der er talt.

J. A. Hansen: Da Loven af 15de Mai 1868 blev vedtagen her i Thinget, stemte jeg ikke for den, og det var, fordi den savnede de to Bestemmelser, som der nu atter er bleven Tale om at indsette i Loven. Jeg kunde den Gang ikke give min Stemme til Loven, naar den ikke gav dem, som dannede Valgmenigheder, Tilladelse til at benytte vore Kirker og til at kunne antage som deres Præst saadanne theologiske Kandidater, som af Styrelsen, Landets Regjering befandtes at være dygtige, og som derfor fra Regjeringens Side fik Stadfastelse paa, at de kunde antages som Præster for disse Menigheder. Jeg skal begynde med at sige, at jeg endnu staar aldeles paa det samme Standpunkt, og at jeg heller ikke denne Gang vil kunne give min Stemme til det foreliggende Lovforslag, naar ikke disse to Bestemmelser blive optagne deri. Det Spørgsmaal: Kan man indrømme, at der i Folketirker dannes sig saadanne Frimenigheder eller Valgmenigheder? ere vi jo komne ud over, idet det er erkjendt fra alle berettigede Sider, at dette ikke strider mod Folketirkens Egenkab af Folketirke. Men naar vi ere ud over dette Punkt, saa kan jeg for mit Vedkommende ikke forstaa, at det er sømmeligt eller tilraadeligt at negte saadanne Menighedsmedlemmer, saadanne Medlemmer af Folketirken deres Ønske om at danne en Frimenighed eller Valgmenighed og at benytte deres Sognetirke. Dette forekommer mig at være at sætte ethvert kristeligt Hensyn til Side for en saakaldet ubortvortes folketirkelig Ordren. Vil man overholde den folketirkelige Ordren i det Hele taget, saa skal man ikke tillade Valgmenigheder, og har man indrømmet et Brud paa den folketirkelige Ordren, som er saa væsentlig fremfor det at tillade dem at benytte Folketirkens Kirker, saa er denne anden Tilladelse allerede et videre gaende Skridt, som i Forhold til det første er af en meget underordnet Natur. — Jeg skal gjør nogle Bemærkninger overfor det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgtreds (Casje), der jo med megen Alvor og meget indtrængende — som altid, naar han tager Ordet — talte for at lade det blive ved

Regjeringens Lovforslag, saaledes som dette foreligger. Der er en hel Del af, hvad det ærede Medlem har anført, som jeg maa give ham Medhold i, men jeg skal ikke negte, at det overraskede mig, da han sagde, at vi skulde være taknemmelige for denne Lov. Jeg hørte ikke af det ærede Medlem, hvem vi skulde takke, eller hvem vi skulde yde vor Taknemmelighed. Jeg ventede at faa dette at høre, thi naar man skal være taknemmelig og naar man — hvis der er Grund dertil — ønsker at være det, saa maa man dog vide, imod hvem denne Taknemmelighed skal vises; men jeg har virkelig ikke paa nogen som helst Maade kunnet opdage, imod hvem man skulde vise nogen som helst Taknemmelighed, virkelig ikke en Gang imod det ærede Medlem selv, som har en saa stor Interesse for Sagen. Jeg finder, at der ikke nogen Grund til at vise nogen Taknemmelighed i denne Retning imod Nogen som helst. Blandt forskjellige andre Udtalelser kom det ærede Medlem ogsaa til at udtale sig med Hensyn til den Stilling, som en saadan theologisk Kandidat, der blev antagen af en Valgmenighed, vilde komme til at indtage, idet han sagde, at han vilde komme til at staa ganske ene. Det er nu en stærk Dadel overfor Folketirkens geistlige Embedsmænd, at denne geistlige Korporation ikke kan taale, at Nogen deltager i en saadan Virksomhed, naar han ikke lader sig indlemme i Korporationen. Det er ligesom de gamle Laug, som vi havde i gamle Dage, da de løb omkring og efterstræbte Bønhafer, som de den Gang kaldtes i Kunstsproget. De, som ikke vare indlemmede i Laugene, vare Bønhafer, og dem skulde Laugsmesteren forfølge paa alle mulige Maader. Det Samme, mener det ærede Medlem vil sige nu med Hensyn til vore geistlige Laugsmestre, naar en saadan stiftets theologisk Kandidat kommer ud og staar ganske ene og forladt overfor dem, som han maasse i sine lykkelige Ungdomsdage havde drømt om, at ville blive ligeberettiget med. Jeg siger imidlertid, at dette netop er godt, thi vi maa jo ønske, at de unge Mænd, som der her kan være Tale om, ikke ville tage Hensyn til Betænklichkeiten ved den Stilling, som de gaa ind i, men at de ville indse og erkende det Alvorlige og Nødvendige deri og derfor ville overse det, at den geistlige Korporation ikke vil have med dem at bestille. Staa de sig godt med de Medlemmer, for hvem de ere antagne til Præst, saa er dette jo det Væsentlige, og saa kunne de i Virkeligheden, naar de ere fornuftige og alvorlige Mænd, meget let overse, at de geistlige Laugsmestre ikke ville have med dem at gjøre. Det er jo erkjendt i hele Livet, hvor vi have Laug, at de, som ikke ere optagne i Laugene, mangen Gang kunne være de dygtigste; det er jo en Erfaring, som ikke er saa sjelden, at netop disse kunne være de dygtigste, og at det netop kan være deres Dygtighed, som forhindre dem fra at ville indordne sig under de flere og generende Bestemmelser ved at blive